

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, שאלון מותאם

1. ההצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית המפורסמת בזאת היא דוגמה הכוללת כמה אפשרויות פתרון בתשובות הפתוחות, והיא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שיתקבלו בידי מעריכי הבחינה.
2. הפתרון להלן מביא את עיקר הסוגיות המרכזיות שהיו טעונות ליבון במסגרת המבחן, אך יודגש כי הוא איננו תשובה מלאה ומקיפה, המזכה בניקוד מלא. נדגיש כי ציון המבחן מורכב, מטבע הדברים, גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **טל"ח** (טעות לעולם חוזר) – פרסום הצעת הפתרון כפוף לטעויות, ואין בו כדי לחייב קבלת תשובה שגויה בידי מעריכי הבחינה.
4. בהתאם לחוזר מנכ"ל: טוהר הבחינות – תשע"ה/9ד, נבחן בבחינת הבגרות מחויב לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שהנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר.

[קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, שאלון מותאם, מס' 014341, קיץ תשפ"א

פרק ראשון — הבנת הנקרא (50 נקודות)

יש לענות על כל השאלות 1-6 שבפרק זה.

1. **א.** — חשוב לספר סיפורים לילדים.
ב. יש להשלים את המשפטים הנתונים על פי שורות 9-14.
סיפורים על מכשפות, גמדים, זאבים, נסיכות ונסיכים מאפשרים למבוגרים להנחות את הילדים בדרכי התנהגות רצויות. דבר זה יכול להחליף פנייה ישירה של המבוגרים אל הילדים כדי לומר להם כי צד עליהם להתנהג.
2. — **משפט 3; משפט 1; משפט 2**
א. יש להשיב אם כותב המאמר תומך במסר של איינשטיין, ולנמק את התשובה על פי שורות 4-8.
כותב המאמר תומך במסר של איינשטיין. הוא טוען שלסיפורי המעשיות יש חשיבות רבה בחינוך של ילדים, כי הם מעוררים בהם התלהבות וסקרנות טבעית ומפעילים את הדמיון שלהם.
ב. גיוון במעשיות משמעו גיוון בתחומי החיים שאפשר להנחות בהם את הילדים.
4. **א.** — סיפור מפחיד מלמד את הילדים להיזהר מסכנות.
ב. יש להשלים את המשפט הנתון על פי שורות 24-29 **במאמר**.
אם הטוב לא ינצח בסוף הסיפור, הביטחון הצמיח הילדים עלול להיפגע.
5. **א.** — בעל רצון חזק לדעת
ב. — מן החוויה

6. שאלת דעה אישית

יש להביע דעה על הקראת סיפורים לילדים לפני השינה, להסביר דעה זו, ולהביא דוגמאות לדברים אלה מניסיון אישי או מניסיונם של אחרים.

התשובות שלפניך הן הצעה בלבד. תתקבל כל תשובה שיש בה נימוק לדעה.

לדעתי, חשוב להקריא לילדים סיפורים לפני השינה כי סיפורים כאלה הם דרך להסביר לילדים איך העולם מתנהל. אומנם בסיפורים לילדים עלולות להיות דמויות מפחידות, כמו מכשפות רעות או יצורים מפחידים, אולם המבוגר תמיד יכול להרגיע את הילד ולומר לו שזה רק סיפור, וזה לא אמיתי. תמיד אפשר למצוא פתרון יצירתי לחלקים המפחידים בסיפור: כשאני הייתי ילד והוריי הקריאו לי סיפורים מפחידים, הם לפעמים השמיטו חלקים מן הסיפור, ולעיתים אף דילגו לסוף הסיפור, רק כדי שלא לגרום לי לפחד. הסיפור תמיד הסתיים בניצחון הטוב.

או:

לדעתי, יש לבחון כל סיפור וסיפור, ולהחליט על פי התוכן שלו אם להקריא אותו לילדים. אני סבור שחשוב להקריא סיפורים לילדים, אולם סיפורים מפחידים עלולים לצלק את הנפש של הילדים, ולגרום להם טראומות. כשהייתי ילד והוריי סיפרו לי מעשיות מפחידות, הייתי מבקש מהם להישאר איתי עד שאירדם, מכיוון שהסיפורים היו מפחידים אותי. לילדים בגיל צעיר קשה להפריד בין דמיון ובין מציאות, והם עלולים לבלבל את העלילה עם המציאות. על כן, חשוב להקריא להם סיפורים שיכולים להרגיע אותם ושאינם יצורים מאיימים או עלילות מפחידות מאוד.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, שאלון מותאם, קיץ תשפ"א, מס' 014341

פרק שני — הבעה בכתב: ספרות (שאלה 7) או חיבור (שאלה 8) (25 נקודות)

יש לענות על שאלה 7 או על שאלה 8 שבפרק זה.

משל 7.

הזבוב שחלם שהוא נשר / אאוגוסטו מונטרוסו

א. (1) יש לתאר את הניגוד ברגשות שמביע הזבוב בחלומו, ולהסביר מהי הסיבה לניגוד זה. הזבוב חולם כל לילה שהוא נשר המעופף לו בהרי האלפים והאנדים. חלום זה גורם לו תחילה אושר רב, אולם מהר מאוד הזבוב מגלה כי להיות נשר "גדול עליו", מכביד מאוד על התנועה שלו ומעייף אותו. הגילוי הזה הופך את תחושת האושר שהייתה לו בתחילת החלום לתחושה של מועקה ותסכול. הניגוד בין ה"מציאות בחלום" ובין ההתרגשות מן הרעיון ומן השינוי גורמים לניגוד הזה ברגשות.

(2) יש לתאר את הרגשות ואת המחשבות של הזבוב כשהוא מתעורר מן החלום. כאשר הזבוב מתעורר מן החלום הוא מרגיש עצבות וצער, אי־סיפוק והיעדר מנוחה. למרות ההבנה של הזבוב, בעקבות החלום, כי הוא צריך לאזן בין השאיפה להיות נשר ובין ההשלמה עם היותו זבוב, מתחזקת בו שוב התשוקה להיות נשר ולנסוק להרים, למקומות שזבוב לא יוכל להגיע אליהם לעולם. הזבוב סובב סביב אותו רעיון הלך ושוב: הוא רוצה להיות נשר, אך יודע שזה יכול להכביד עליו, ולכן הוא מעדיף להיות זבוב, אך הוא אינו מרוצה, הוא עצוב שהוא אינו יכול לנסוק להרים.

ב. יש להשיב מה אפשר ללמוד מן הסיפור על האופי של בני האדם, לנמק את התשובה, ולהביא לה דוגמאות. **התשובה שלפניך היא הצעה בלבד. תתקבל כל תשובה הגיונית שיש בה נימוק.** הסיפור מלמד את הקורא על המורכבות שבטבע האדם, על הניגודים באופיו של האדם. מצד אחד הוא מכיר גם במוגבלות הפיזית שלו ומודע לצורך שלו בשגרת חיים מוכרת ונוחה, ומצד אחר הוא אינו משלים עם המוגבלות הזאת, והוא שואף להיות הרבה יותר גדול וחזק ממה שהוא במציאות. הוא אינו מסתפק במה שיש לו, והתוצאה — כל חייו הוא חי באי־נוחות ובחוסר סיפוק ואינו יודע שלווה.

8. **חיבור** (25 נקודות)

יש לכתוב חיבור על פי המטלה בשאלון.

כתיבת חיבור עברי מבוססת על מיומנויות הנרכשות על פי תוכנית הלימודים.

בדיקת החיבור תיעשה על פי אמות המידה לבדיקת חיבור עברי.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, שאלון מותאם, קיץ תשפ"א, מס' 014341

פרק שלישי — לשון (25 נקודות)

יש לענות על שאלות 9-14 שבפרק זה.

חלק א — הפועל (10 נקודות)

שאלה 9: ניתוח פעלים

א. (1) א-ס-ף	ד. (1) ס-כ-ן
(2) נפעל	(2) התפעל
ב. (1) פ-ג-ש	ה. (1) ל-מ-ד
(2) הפעיל	(2) פיעל
ג. (1) ע-ב-ר	
(2) הופעל	

חלק ב — שם העצם (5 נקודות)

שאלה 10: מיון שמות (3 נקודות)

יש למיין בטבלה את שש המילים המודגשות בקטע על פי דרכי התצורה שלהן.

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי	שאלה מלעז
הקשבה התפתחות דמיון	סקרנות יצירתי	אוניברסיטה

שאלה 11: השורש המשותף לארבע מילים (נקודה אחת)

— ר-ג-ל

שאלה 12: צורת יחיד וצורת רבים (נקודה אחת)

— יער מסוכן

— פירות האדמה

חלק ג — שם המספר (4 נקודות)

שאלה 13

(1) אחד עשר

(2) שלוש

(3) חמישה עשר אלף

(4) שלושים ואחד

חלק ד — מילות קישור (6 נקודות)

שאלה 14: מילות קישור

א. אך

ב. אם

ג. בגלל זה